



Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Katowicach  
Szkoła Podstawowa nr 18  
im. Karola Miarki  
40-106 Katowice, ul. Sportowa 29  
e-mail: [sp18@zsp1katowice.dlaedu.pl](mailto:sp18@zsp1katowice.dlaedu.pl)

Miejskie Przedszkole nr 24  
im. Karolinki i Karlika  
☎ (+48 32) 2546 601  
[www.zsp1katowice.pl](http://www.zsp1katowice.pl)



## POLITYKA OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY PRZED KRZYWDZENIEM

# STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

### WERSJA DOKUMENTU SKRÓCONA – DLA UCZNIÓW

**PODSTAWA PRAWNA:** Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)

**CEL PROCEDURY** - Przeciwdziałanie wszelkim aktom krzywdzenia uczniów.

Standardy ochrony małoletnich to zbiór zasad, których przyjęcie sprawia, że placówka jest bezpieczna dla uczniów – jej pracownicy oraz małoletni potrafią zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia dzieci oraz podjąć działania profilaktyczne oraz interwencyjne.

Katowice 2024

## Rozdział 1

### Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Katowicach

#### ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIMI A PERSONELEM PLACÓWKI

##### Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w placówce, monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
2. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności/specjalnych potrzeb edukacyjnych.
3. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.

##### Zasady komunikacji z dzieckiem/ucznem

##### Personel:

1. Stosuje zasady konstruktywnej komunikacji.
2. W procesie rozwiązywania konfliktów dba o komunikację dającą uczniowi poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego.
3. Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania.
4. Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną uczniów:
  - rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez uczniów;
  - adekwatnie do sytuacji zwraca uwagę tym uczniom, którzy łamią ustalony porządek;
  - wykazuje empatię wobec uczniów;
  - metody dyscyplinowania uczniów dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju.Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej uczniów (zakaz stosowania

kar fizycznych).

- ustala (przypomina) obowiązujące zasady – wyraźnie określa oczekiwane zachowania uczniów dotyczące różnych rodzajów aktywności uczniów, np. pracy w ławce, dyskusji w grupie, nauczania skierowanego do całej klasy, praca samodzielna).
5. Karanie uczniów/dzieci stosuje rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
  6. Upominając słownie, perswazyjnie, stara się opanować własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie.
  7. Wyjaśnia uczniowi, za co i dlaczego został ukarany. Przekazuje uczniowi utrzymany w spokojnym tonie komunikat jasny, konkretny/rzeczowy, wolny od stygmatyzowania ucznia, nakierowany na ocenę zachowania ucznia, a nie jego osoby.
  8. Karząc ucznia/dziecko za naganne/niewłaściwe zachowania, personel równocześnie dostrzega i nagradza pozytywne zachowania ucznia.

### **Kontakt fizyczny w relacji dziecko – pracownik**

1. W sytuacji zajęć i zabaw osoby zatrudnione w placówce mają prawo przytulać dziecko, bezpośrednio pomagać mu w wykonywaniu ćwiczeń sprawnościowych, zadań ruchowych oraz zajęć manualnych - tylko za zgodą dziecka i/lub z jego inicjatywy.
2. W sytuacji zagrożenia wypadkiem, kontuzją, urazem, itp. pracownik szkoły/przedszkola ma prawo zdecydowanie odsunąć dziecko od źródła zagrożenia, wyprowadzić dziecko lub przenieść je w bezpieczne miejsce, stanowczo odebrać dziecku przedmiot zagrażający jego zdrowiu. O ile okoliczności pozwolą, powinien wyjaśnić dziecku przyczyny swoich zachowań.
3. Na wypadek sytuacji ratowania zdrowia i życia dziecka wszyscy pracownicy placówki mają prawo i obowiązek w tych okolicznościach udzielić bezpośredniej pomocy dziecku.
4. W zależności od stopnia samodzielności dziecka pracownik szkoły/przedszkola pomaga w działaniach samoobsługowych również w sytuacjach awaryjnych np. zmoczenie się.

## **Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie**

1. Kontakty personelu z małoletnimi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy uczniowie/dzieci są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dzielą ich nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Personel nie wykorzystuje wobec ucznia/dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszenie, przymuszanie, groźby).
3. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego.
4. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec ucznia/dziecka, np. takiej jak:
5. Personel nie narusza nietykalności osobistej ucznia/dziecka. Nie zachowuje się wobec dziecka w sposób niestosowny, np., nie dotyka, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób poufaly, dwuznaczny.
6. Nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z dziećmi/uczniami, np. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
7. Upewnia/informuje dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
8. Zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań/zachowania.
9. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie ucznia/dziecka zapewnia obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka.

## **Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych**

1. Kontaktując się z małoletnim personel traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Personel nie zaprasza uczniów do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Jeśli zachodzi taka konieczność, preferowaną formą komunikacji z uczniami/dziećmi poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik elektroniczny).

Rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na każdą formę kontaktu personelu z dziećmi.

6. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci /uczniów są osobami bliskimi dla członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

### **Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi**

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole/przedszkolu. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie/dzieci mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły/przedszkola.
3. Uczniowie/dzieci uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów/dzieci – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie/dzieci okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
7. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.

8. Uczniowie/dzieci mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
9. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych dzieci/uczniów.
10. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły/przedszkola o zaistniałych zagrożeniach.
11. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez inne dziecko jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole/przedszkolu procedurami).
12. Wszyscy uczniowie/dzieci znają obowiązujące w szkole/przedszkolu procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
13. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

### **Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole**

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:
  - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
    - bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie/fizyczne zaczepki;
    - wymuszenia/ podglądanie kolegi/koleżanki w ubikacji/ dotykanie/pokazywanie miejsc intymnych;
    - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
    - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
  - b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.
    - obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, szydzenie z ofiary, obrażanie ofiary;
    - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary;
    - groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie/wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie/straszenie/szantażowanie
- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- cyberprzemoc;
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w przedszkolu/szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie placówki.
3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole/przedszkolu. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek, przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, itp.
6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole/przedszkolu lub poza nią.
9. Używanie wulgaryzmów.
10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz mienia placówki.
11. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz mienia placówki .
12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od kolegów.
13. Wysługiwanie się innymi osobami w zamian za korzyści materialne.
14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
15. Szykanowanie kolegów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
17. Znęcanie się (współdział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc,
18. zastraszanie).
19. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w szkole/przedszkolu.
20. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.

21. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
22. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

## **ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNETU ORAZ OCHRONY MAŁOLETNI PRZED SZKODLIWIYMI TREŚCIAMI ZAGROŻENIAMI W SIECI**

### **Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych**

1. Korzystanie z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych przez dzieci w przedszkolu jest zabronione.
2. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami.
3. Pod pojęciem urządzenie telekomunikacyjne rozumie się: telefon komórkowy, iphone, smartfony itp.,
4. Uczeń musi mieć pisemną zgodę rodzica (prawnego opiekuna) na posiadanie i korzystanie na terenie szkoły z urządzeń telekomunikacyjnych,
5. Podczas zajęć edukacyjnych obowiązuje zakaz używania urządzeń telekomunikacyjnych; powinny być one wyłączone i schowane; nauczyciel może zezwolić uczniom na korzystanie z urządzeń, jeśli odbywa się to w ramach realizacji procesu dydaktycznego.  
W wyjątkowych wypadkach (np. monitorowanie stanu zdrowia ucznia, ułatwienie komunikacji z obcokrajowcem) zezwala się na korzystanie z urządzenia,
6. Podczas przerwy, w czasie przed i po zajęciach urządzenia telekomunikacyjne mogą być używane po udzieleniu zgody przez nauczyciela pełniącego dyżur, tylko w wyznaczonym miejscu.
7. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
8. Dyrektor, nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły nie biorą odpowiedzialności za zaginięcie lub kradzież urządzeń telekomunikacyjnych.
9. Każdorazowe naruszenie przez ucznia zasad używania urządzeń telekomunikacyjnych na terenie szkoły skutkuje wpisem uwagi do dziennika i przydziałem punktów ujemnych;
10. Permanentne łamanie ustalonych zasad, traktowane będzie jako przejaw demoralizacji i skutkować może skierowaniem sprawy do odpowiednich instytucji,



## **Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.**

1. Każdorazowo decyzję o zabranii telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik wycieczki w porozumieniu z wychowawcami klas oraz za zgodą rodziców i na ich odpowiedzialność.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
3. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, kino, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku.

## **ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIICH**

1. Szkoła/przedszkole uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
3. Jeśli uczniowie, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku ucznia, szkoła respektuje ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustala się z rodzicami/opiekunami prawnymi i uczniami, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować uczniów, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie będzie wykluczające dla ucznia, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.
4. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.

## Rozdział 2

### **Edukacja w zakresie praw ucznia oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem**

1. W każdej klasie/grupie odbywają się zajęcia na temat praw ucznia, ochrony przed przemocą profilaktyki przemocy rówieśniczej, cyberbezpieczeństwa.
2. W każdej klasie/grupie małoletni zostali poinformowani do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
3. W placówce dostępne są dla małoletnich materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie (broшуry, ulotki, książki, inne) oraz udostępniono dokument Standardy ochrony małoletnich.
4. W placówce wyeksponowane są informacje dla uczniów nt. możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla uczniów/dzieci.

## **WAŻNE !!!**

- **Osobami odpowiedzialnymi za podejmowanie interwencji w przypadku łamania Standardów ochrony małoletnich są zarówno pracownicy placówki oraz małoletni – uczniowie/dzieci.**
- **W przypadku obserwowanego łamania w.w. standardów uczniowie mają obowiązek podjęcia działań mających na celu zastopowanie przemocy, a w przypadku ich nieskuteczności poinformowanie o tym fakcie osoby dorosłej.**

#### **Lista instytucji wspierających na wypadek przemocy**

**112** – telefon alarmowy

**32 606 18 00, 32 606 18 08, 669 777 008** – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Katowicach,  
ul. Wita Stwosza 7

**800 12 12 12** – Rzecznik Praw Dziecka

**800 119 119** – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez specjalistów i wolontariuszy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Linia czynna codziennie w godzinach od 14:00 do 22:00. Na telefon można zgłaszać dowolny problem lub uzyskać poradę m.in.

psychologa lub psychoterapeuty.

**800 120 226** – bezpłatna linia policji ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Specjaliści przyjmują zgłoszenia przemocy w rodzinie (uruchomienie procedury Niebieskiej Karty), podejmują interwencje i doradzają w sytuacjach kryzysowych. Telefon działa od pon. do pt. w godz. 9:30-15:30.

**22 668 70 00** – całodobowa Poradnia Telefoniczna Niebieskiej Linii, przeznaczona m.in. do zgłaszania przemocy domowej.

**800 100 100** – bezpłatna linia dla rodziców i nauczycieli szukających wsparcia w przypadku przeciwdziałania przemocy wobec dzieci (cyberprzemoc, przemoc w szkole, substancje psychoaktywne). Linia czynna pn.-pt. w godz. 12:00-15:00.

**116 111**- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży - to darmowy, anonimowy telefon zaufania prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Dzieci i nastolatki mogą zgłaszać dowolny problem m.in. kwestie związane ze szkołą, domem, relacjami, przemocą fizyczną lub seksualną, zdrowiem psychicznym, nadużywaniem alkoholu przez rodzica. Linia działa całodobowo, 7 dni w tygodniu. W razie zgłoszenia sytuacji zagrażającej życiu dziecka, pracownicy linii podejmują interwencję.

**19 288** – Młodzieżowy Telefon Zaufania, dyżury specjalistów pon.-pt. 15:00-19:00